

**Міністерство освіти і науки України
Харківський національний педагогічний університет
імені Г. С. Сковороди**

До 300-річчя від дня народження Г. С. Сковороди

ІННОВАЦІЇ В ПОЧАТКОВІЙ ОСВІТІ: ДОСВІД, ВИКЛИКИ СЬОГОДЕННЯ, ПЕРСПЕКТИВИ

**Матеріали I науково-практичної інтернет-конференції
здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти
першого року навчання
факультету початкового навчання**

17 травня 2022 року

Частина 1

**Харків
2022**

УДК 378:373.3

*Рекомендовано до друку редакційно-видавничою радою
Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди
Протокол № 5 від 18.05.2022 р.*

Інновації в початковій освіті: досвід, виклики сьогодення, перспективи: матеріали І науково-практичної інтернет-конференції здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти першого року навчання факультету початкового навчання ХНПУ імені Г.С.Сковороди (17 травня 2022 р., м. Харків) / за заг. ред. д. пед. н., доц. В. В. Ушмарової. Харків : ХНПУ імені Г. С. Сковороди, 2022. Ч. 1. 39 с.

Збірник містить матеріали конференції здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти першого року навчання факультету початкового навчання ХНПУ імені Г. С. Сковороди, присвячені актуальним проблемам початкової освіти. Розкриваються питання теорії та методики вищої освіти, теорії та методики навчання і виховання в початковій школі, арт-терапевтичні технології в початковій освіті, розвиток обдарованої дитини в освітньому середовищі початкової школи, підготовки майбутніх учителів початкових класів у контексті педагогіки партнерства, історико-педагогічні та компаративістські аспекти початкової освіти і підготовки майбутніх учителів початкових класів.

Для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти і викладачів закладів вищої освіти.

УДК 378:373.3

© Харківський національний педагогічний
університет імені Г. С. Сковороди, 2022

СЕКЦІЯ 3

ІНКЛЮЗИВНИЙ ПРОСТІР В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ

Москальова Ліна Організація роботи з батьками дітей з особливими освітніми потребами	24
---	----

СЕКЦІЯ 4

ПЕДАГОГІКА ПАРТНЕРСТВА ЯК ОСНОВА ВЗАЄМОДІЇ ТА СПІВПРАЦІ УЧИТЕЛЯ, УЧНЯ І БАТЬКІВ

Іванченко Наталя Взаємодія вчителя з батьками молодших школярів в умовах дистанційного навчання	25
Коротун Марина Роль взаємодії вчителя і батьків при формуванні особистості учня	26
Кремениця Анастасія Педагогічна освіта батьків молодших школярів у сучасних умовах в Україні	27
Кузнєцова Наталія Організація педагогічного партнерства школи і сучасної сім'ї	28
Садовнича Анастасія Зміст принципу партнерства у Концепції Нової української школи	29

СЕКЦІЯ 5

історико-педагогічні та компаративістські студії

Бережна Ольга Ідеї сімейного виховання у педагогічній спадщині А. Макаренка	30
Борисовська Юлія Підготовка вчителя початкових класів у педагогічній спадщині К.Д. Ушинського	31
Верецун Діана Психолого-педагогічний аналіз проблеми здібностей: історична ретроспектива	32
Демченко Наталія Витоки ідей формування працелюбства у школярів (дохристиянський період)	33
Мацишина Світлана Домашня освіта в Україні у першій половині XIX століття	34
Мирошнікова Ганна Гуманістичне виховання молодших школярів в спадщині В. Сухомлинського	35
Навроцька Катерина Вимоги до особистості вчителя у педагогічній спадщині В. Сухомлинського	36
Орловська Юлія Просвітницько-педагогічні ідеї Б.Д. Грінченка	37
Семенова Ірина Авторські педагогічні системи А. Макаренка і В. Сухомлинського у сучасній початковій школі	38

Вимоги до особистості вчителя у педагогічній спадщині В. Сухомлинського

Навроцька Катерина

Науковий керівник – кандидат педагогічних наук, доцент І. В. Єсьман

У Стратегії розвитку вищої освіти в Україні на 2021–2031 роки місією вищої освіти визначено забезпечення сталого інноваційного розвитку України через підготовку висококваліфікованих фахівців, створення та поширення знань, формування інтелектуального, соціального та духовного капіталу суспільства, готового до викликів майбутнього. Вирішення поставлених завдань повинно відбуватись з урахуванням підходів видатних учених, педагогів-практиків, що стали традицією вітчизняної системи освіти.

Творча спадщина українського педагога привертала і привертає до себе увагу не одного покоління педагогів, психологів, філософів. Ідеї гуманістичної педагогіки В. Сухомлинського були проаналізовані в наукових працях дослідників різних країн: Е. Гартманн, Ю. Полціна, Р. Штайник (Німеччина); Х. Франгоса, М. Ціанзі (Греція), А. Кокерілля (Австралія); Д. Вайса (США), А. Петрікаша (Угорщина), І. Трайєра (Чехія), М. Антонця, Л. Бондар, І. Зязюна, Н. Дічек, Г. Калмикова, В. Кузя, О. Петренко, А. Розенберга, О. Савченко, М. Сметанського, О. Сухомлинської, В. Хайруліной, М. Ярмаченка (Україна).

Діяльність учителя є багатогранною: це й організаційно-педагогічна і науково-методична, навчально-виховна робота, що включає роботу з колективом взагалі й особистістю зокрема, спілкування з сім'єю вихованця. Василь Сухомлинський був переконаний, що «не варто забувати дуже важливої істини: виховує не програма, не підручник, не метод, а особистість і лише особистість учителя».

В. Сухомлинський висунув низку вимог до особистісних і професійних якостей учителя, в основі яких знаходиться науковий підхід педагога і його власний педагогічний досвід. Якостями справжнього вчителя для В. Сухомлинського є: любов до дітей; глибоке знання дисципліни, яку викладає; знання основ педагогіки і психології; володіння вміннями трудової діяльності; ідейне обличчя; інтелектуальна, емоційна, моральна, педагогічна культура; професійна (педагогічна) майстерність; ерудиція; духовне багатство; моральність.

Отже, на основі аналізу творчого доробку В. Сухомлинського нами виділено завдання, які покликаний розв'язувати вчитель-виховател: формувати інтелектуальну, духовну, моральну, естетичну, трудову, фізичну культуру учнів на основі вивчення базових наук і знань про діяльність та вчинки конкретних людей; виховувати гідного громадянина держави, який усвідомлює власні права та обов'язки; виховувати поважне ставлення до власної родини, звичаїв, традицій і мови народу; сприяти організації активного діяльного відпочинку учнів; навчити учнів сприймати кожну людину як найвищу цінність, зробити сприятливими взаємостосунки особистості з колективом і, водночас розвивати індивідуальність, виховувати почуття відповідальності перед собою і колективом.